

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/120/2020
Identifikačné číslo spisu: 5312206583
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5312206583.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ K. H., bývajúceho v Ž., A. XXXX/XX, zastúpeného spoločnosťou STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom v Čadci, Fraňa Kráľa 2080, IČO: 47 246 863, 2/ M. H., bývajúcej v G. XX, 3/ Z. H., bývajúceho v G. XXX, 4/ Y. H., bývajúceho v G. XXX, 5/ Y. H., bývajúcej v G. XXX, 6/ I. H., bývajúcej v G. XXX, 7/ M. Š., bývajúcej v G. XXX, 8/ S. H., bývajúceho v H., E. XX, 9/ Z. H., bývajúceho v H., H.L. XXXX/X, proti žalovaným 1/ H. H., bývajúcemu v N. G. XXX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou VARMUS s. r. o., so sídlom v Čadci, Palárikova 83, IČO: 36 863 203, 2/ neb. M. H., zomrelej XX. S. XXXX, naposledy, bývajúcej v N. G. XXX, 3/ L. O., bývajúcej v G. X, 4/ M. Z., bývajúcej v N. XXXX, 5/ Z. H., bývajúcemu v N. G. XX, 6/ Š. H., bývajúcemu v L. J. G. XXX, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4C/97/2012, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. februára 2020 sp. zn. 7Co/248/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 26. februára 2020 sp. zn. 7Co/248/2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom (v poradí druhým) zo 6. mája 2019 č. k. 4C/97/2012-441 rozhodol, že nehnuteľnosti katastrálne územie N. G. parcely: CKN XXXX/X - trvalé trávnaté porasty o výmere 1292 m², CKN XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 117 m², CKN XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 68 m², CKN XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 20 m², vytvorené Geometrickým plánom F. V. I. z pôvodnej nehnuteľnosti CKN XXXX - trvalé trávnaté porasty o výmere 1382 m², CKN XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 574 m², zapísaných na LV č. XXXX katastrálne územie N. G., patria do dedičstva po nebohej M. H., rod. G., zomrelej X. S. XXXX (výrok I.), žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok II.) a žalobcom 1/ až 6/ uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet súdu prvej inštancie titulom trov preddavkovaných štátom sumu 647,75 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.). S poukazom na pripustenú zmenu žaloby v úvode odôvodnenia rozsudku vysvetlil, čo je predmetom sporu. Z dôvodov uvedených v bode 2. rozsudku dospel k záveru, že je daný naliehavý právny záujem na určení, že nebohá M. H., rod. G. bola ku dňu smrti vlastníčkou sporných

nehnutelnosti. Následne preskúmal žalobu po vecnej stránke. Po vykonaní dokazovania skutkovo a právne vyhodnotil spor tak, že M. H. získal vlastnícke právo k sporným, reálne vydeleným nehnuteľnostiam na základe nadobúdacieho titulu, ktorý je v § 132 Občianskeho zákonníka uvedený „ako iné skutočnosti ustanovené zákonom“, pričom za túto skutočnosť je považované rozhodnutie 911/1932, delba a zámna v dávnej minulosti do roku 1950. Rozhodnutie 911/1932 bolo vydané pre zjednotenie aplikácie práva platného do roku 1950 a bolo založené na dlhodobom faktickom stave, nie na stave formálnom. Tento titul nadobudnutia vlastníckeho práva je založený na tom, že ideálne spoluvlastníctvo zaniklo fakticky, reálnou delbou v prírode do roku 1950. Reálne vydelené nehnuteľnosti tak už ďalej netvorí predmet spoluvlastníctva. Po zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva preto súd prvej inštancie nepovažoval za právne relevantné tvrdenie žalovaných, že predmetom dedenia v prospech M. H., rod. G. po M. H. nebola celá pkn parcela č. XXXX, ale len niektoré podiely. Zdôraznil, že v skutočnosti dochádzalo k prevodom ideálnych spoluvlastníckych podielov (aj dedením) len vo formálnej rovine, v hmotnoprávnej rovine boli predmetom prevodov po zrušení ideálneho spoluvlastníctva iba reálne vydelené nehnuteľnosti, parcely EN pred THM (technicko-hospodárskym mapovaním, pozn. dovolacieho súdu). Určovacia žaloba potom slúži na to, aby sa zosúladiť nesprávny formálny stav (v dedičskom rozhodnutí) so správnym hmotnoprávnym stavom vlastníctva. Keďže ku dňu smrti bol M. H. vlastníkom reálne vydelených nehnuteľností EN pred THM, ktoré boli zamapované mapami EN pred THM, takto reálne vydelené nehnuteľnosti zdedila jeho manželka M. H., rod. G. napriek tomu, že vo formálnej rovine je v dedičskom rozhodnutí uvedený titul nadobudnutia v neexistujúcich zrušených ideálnych spoluvlastníckych podieloch. Z toho dôvodu titulom nadobudnutia vlastníckeho práva k reálne vydeleným nehnuteľnostiam tvoriacim predmet sporu v prospech M. H., rod. G. je titul dedenia po jej manželovi M. H. podľa § 132 Občianskeho zákonníka. Z toho dôvodu súd prvej inštancie rozhodol, že sporné nehnuteľnosti ku dňu smrti M. H., rod. G. patria do jej vlastníctva, a preto určil, že majú byť prejednané v dedičskom konaní po menovanej. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). O trovách konania štátu rozhodol podľa čl. 4 ods. 2 základných princípov CSP a § 262 ods. 1 a § 259 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných 1/, 2/ rozsudkom z 26. februára 2020 sp. zn. 7Co/248/2019 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcov zamietol a žalovaným 1/ - 6/ priznal vo vzťahu k žalobcom 1/ - 9/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, avšak z výsledkov vykonaného dokazovania nedospel k správnym skutkovým zisteniam a následne nevyvodil ani správny právny záver. Uviedol, že podstatným pre právne posúdenie veci bolo ustáliť, či nebohá M. H., rod. G., ktorá zomrela X. S. XXXX, ako dedička po svojom nebohom manželovi M. H. zdedila pozemno-knižnú parcelu pkn. č. XXXX patriacu do jeho výlučného vlastníctva tak, ako bola zapísaná v pozemkovej knihe vedenej pre katastrálne územie N. G. v pozemno-knižnej vložke 1228, 1215, 1226. Pri ustálení tejto skutočnosti odvolací súd vychádzal z dedičského rozhodnutia po M. H. č. D 595/77, keďže dedičstvo sa v zmysle § 460 Občianskeho zákonníka nadobúda smrťou poručiteľa. Dodal však, že právna úprava dedičského práva vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva, t. j. dedičstvo po každom poručiteľovi musí byť prejednané súdom (predtým štátnym notárstvom). Podľa uznesenia súdu (resp. rozhodnutia štátneho notárstva) o potvrdení dedičstva alebo o vyporiadaní dedičov sa dedičstvo nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa. Ako bezpredmetné vyhodnotil úvahy súdu prvej inštancie o tom, či v minulosti došlo k reálnej delbe pôvodnej pozemno-knižnej parcely pkn. č. XXXX, s ktorou sú sporné nehnuteľnosti identické alebo nie, nakoľko M. H. nadobudla predmetnú pozemno-knižnú parcelu iba v takom rozsahu, v akom bola prejednaná a rozhodnutá v dedičskom konaní pod č. D 595/77 po jej nebohom manželovi M. H. Odvolací súd prisvedčil odvolacej námietke žalovaných 1/, 2/, že M. H. po svojom nebohom manželovi M. H. zdedila pkn. parcelu č. XXXX v jednej pkn. vložke, a to 1228, v ďalších dvoch vložkách 1215, 1226 parcelu č. XXXX dedila žalovaná 4/ (vo vložke 1123 ju vlastní tretia osoba). Mal za to, že M. H. nezdedila predmetnú pozemno-knižnú parcelu v celom rozsahu tak, ako to tvrdili žalobcovia. Argumentoval, že aj napriek tomu, že dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa, je k nadobudnutiu dedičstva potrebné, aby vec bola v dedičskom konaní po poručiteľovi riadne prejednaná. Inak sa dedičia nemôžu domáhať určenia, že niektorý z dedičov bol ku dňu smrti vlastníkom tejto veci, nakoľko je

najskôr nutné vec dodatočne prejednať v konaní o vyporiadaní dedičstva po pôvodnom vlastníkovi (v tomto spore po M. H.), prípadne určiť, že ku dňu smrti bol vlastníkom veci. Až potom možno rozhodnúť o vlastníctve niektorého z jeho dedičov, resp. toho z dedičov, ktorý po ňom konkrétnu vec zdedil. Odvolací súd teda na pojednávaní po vykonaní dokazovania oboznámením listinných dôkazov postupom podľa § 204 CSP rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu ako nedôvodnú zamietol. Žalovaní boli v odvolacom konaní úspešní, a preto im priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca 1/ (ďalej aj ako dovolateľ*) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. V dovolaní podrobne poukázal na skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, podľa ktorého M. H. zdedila sporné nehnuteľnosti po svojom manželovi M. H. a na základe univerzálnej sukcesie sa stala nadobúdateľkou všetkých práv, ktoré mal k týmto nehnuteľnostiam jej právny predchodca. Odvolací súd však napriek takto zistenému skutkovému stavu rozhodol, že M. H. sa nestala dedičkou sporných nehnuteľností, čím došlo k založeniu vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odvolací súd odlišné skutkové a právne závery bez toho, aby dokazovanie zopakoval alebo doplnil. Ak sa chcel od skutkových zistení súdu prvej inštancie odchýliť, mal dokazovanie v zmysle § 384 CSP sám v potrebnom rozsahu zopakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre hodnotenie dôkazov. Podľa názoru dovolateľa je neprípustné, aby odvolací súd k odlišným skutkovým zisteniam vedúcim k zamietnutiu žaloby dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie. Tvrdenie odvolacieho súdu, že matka dovolateľa M. H. nezdedila sporné nehnuteľnosti, keď zdedila parcelu č. XXXX len v jednej pozemnoknižnej vložke, nemá oporu v zistenom skutkovom stave a ide aj o nesprávny právny názor. Rozhodnutie odvolacieho súdu označil za prekvapujúce a v rozpore so zisteným skutkovým stavom a s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Na záver tiež dodal, že dovolaním napadnuté rozhodnutie neobsahuje riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie v súlade s § 393 CSP, čím bolo porušené právo dovolateľa na spravodlivé konanie. V kontexte uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaný 1/ navrhol dovolanie zamietnuť ako nedôvodné. Rozhodnutie považuje za správne, zákonné a dostatočne odôvodnené, pričom nemá také vady, ktoré by spôsobovali jeho zmätočnosť. Dovolateľ taktiež žiadnym spôsobom nedefinoval otázku, ktorá ešte nebola dovolacím súdom riešená.

5. Žalovaní 3/ až 6/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že pôvodne žalovaná 2/ zomrela 10. mája 2020. Podľa uznesenia súdu prvej inštancie č. k. 4D/58/2020-37, Dnot 140/2020 sú právny nástupcami nebohej žalovanej 2/ strany tohto sporu - žalovaní 1/, 3/ až 6/, a preto súd prvej inštancie nerozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi podľa § 63 CSP.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je prípustné i dôvodné, a preto treba rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie

prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. Podstatnou dovolacou námietkou dovolateľa je to, že odvolací súd v rozpore s § 384 CSP vyvodil z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie odlišné skutkové a právne závery bez toho, aby dokazovanie zopakoval alebo doplnil.

14. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP). Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám (§ 384 ods. 1 CSP). Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

15. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že odvolací súd je ako riadny opravný súd súčasne aj skutkovým súdom. Úvahy odvolacieho súdu o správnosti skutkových záverov súdu prvej inštancie sú však značne obmedzené, pretože v zásade je viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie. V prípade pochybností o jeho správnosti má možnosť dospieť k iným skutkovým záverom, ak tieto vyplývajú z poznatkov, ktoré odvolací súd získal tak, že opakoval dôkazy vykonané súdom prvej inštancie alebo vykonal nové dôkazy. Podmienenie zmeny skutkových záverov ustálených súdom prvej inštancie opakovaním alebo vykonaním nových dôkazov vyplýva z požiadavky rešpektovať zásadu priamosti a ústnosti civilného konania, ktorá má pre odvolacie konanie rovnaký význam a následky, ako pre súd prvej inštancie. Zásada priamosti je dôležitá nielen pre zisťovanie skutkového základu rozhodnutia, ale aj pre odchylenie sa od skutkových zistení súdu prvej inštancie. Pri opakovaní a doplnení dokazovania je uvedená zásada oproti konaniu pred súdom prvej inštancie ešte sprísnená, pričom pre opakovanie dôkazov platia tie isté procesné postupy ako pri vykonávaní pôvodného dôkazu (rozhodnutie najvyššieho súdu z 26. septembra 2018 sp. zn. 4Cdo/98/2017).

16. Podľa § 204 CSP dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina

alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

17. Citované ustanovenie CSP upravuje vykonanie dôkazu listinou troma možnými spôsobmi, a to prečítaním listiny alebo jej časti; oznámením jej obsahu alebo doručením odpisu listiny protistrane, ktorá kumulatívne listinu alebo jej obsah nespochybní. Spôsob vykonania dôkazu musí vyplývať zo zápisnice o pojednávaní, a to buď, že bola prečítaná určitá presne označená listina (alebo jej presne označená časť) alebo musí zo zápisnice vyplývať, že predseda senátu alebo samosudca oznámil jej podstatný obsah. To však neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené (§ 204 veta za bodkočiarkou CSP). Platí teda, že čítanie alebo oznamovanie obsahu listín nie je potrebné, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený (aj fikciou doručenia) a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené, resp. čítanie listín alebo oznamovanie ich obsahu je na pojednávaní povinné len v prípade, ak listina nebola strane sporu doručená, alebo ak listina, alebo jej obsah bola protistranou spochybnená (rozhodnutie najvyššieho súdu z 30. mája 2022 sp. zn. 2Cdo/71/2022). V prípade splnenia oboch podmienok postačí na listinu len odkázať. Vždy však musí byť vykonanie dôkazu listinou zaznamenané (§ 98 a 99 CSP) a musí vždy byť zrejmé, aké informácie súd z listiny čerpal. Strany majú zároveň právo vyjadriť sa k listine (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 752 - 757).

18. V posudzovanej veci dospel súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania k záveru o dôvodnosti podanej žaloby, a preto rozhodol, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej M. H., rod. G.. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovia v konaní pred súdom prvej inštancie uniesli dôkazné bremeno a preukázali opodstatnenosť uplatneného nároku. Odvolací súd však rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zmenil tak, že žalobu zamietol. Na prejednanie veci v súlade s § 385 ods. 1 CSP nariadil na 26. februára 2020 odvolacie pojednávanie, a to za účelom zopakovania dokazovania. Zo zápisnice z pojednávania pred odvolacím súdom vyplýva, že právny zástupca žalobcov a žalovaní 3/ až 6/ sa pripojili k návrhu právneho zástupcu žalovaných 1/, 2/, aby sa upustilo od zopakovania dokazovania prečítaním listinných dôkazov vzhľadom na to, že strany podrobne poznajú dôkazy, ktoré tvoria obsah spisu (§ 204 CSP). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že odvolací súd na tomto pojednávaní po vykonaní dokazovania oboznámením listinných dôkazov postupom podľa § 204 CSP rozhodol tak, že zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

19. Ako už bolo uvedené vyššie, odvolací súd môže dospieť k iným skutkovým záverom, ak tieto vyplynú z poznatkov, ktoré získal opakovaním dôkazov, ktoré vykonal súd prvej inštancie, prípadne vykonaním nových dôkazov. V danom spore mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z výsledkov vykonaného dokazovania nedospel k správnym skutkovým zisteniam a následne nevyvodil ani správny právny záver. Z tohto dôvodu preto správne nariadil odvolacie pojednávanie, aby na ňom dokazovanie zopakoval (§ 384 ods. 1 v spojení s § 385 ods. 1 CSP). Zo zápisnice z pojednávania pred odvolacím súdom vyplýva, že odvolací súd s poukazom na § 204 CSP upustil od zopakovania dokazovania prečítaním listinných dôkazov vzhľadom na to, že strany podrobne poznajú dôkazy, ktoré tvoria obsah spisu. Dovolací súd takto zvolený procesný postup nepovažuje za nesprávny, keďže čítanie listín alebo oznamovanie ich obsahu je na pojednávaní obligatórne iba vtedy, ak listina nebola strane sporu doručená alebo ak listina alebo jej obsah boli protistranou spochybnené, čo nie je prípad posudzovanej veci. Zo zápisnice z pojednávania pred odvolacím súdom a ani z odôvodnenia zmeňujúceho rozsudku odvolacieho súdu však nemožno zistiť, ktoré konkrétne dôkazy, resp. listiny ho viedli k zmene prvoinštančného rozhodnutia. Odvolací súd nemusel jednotlivé listinné dôkazy čítať alebo oznamovať ich obsah, keďže boli kumulatívne splnené podmienky uvedené v § 204 veta za bodkočiarkou CSP, ale bol povinný na konkrétne listiny odkázať, aby tak bolo jednoznačné, ktoré dôkazy boli podkladom pre prijatie záveru o nedôvodnosti podanej žaloby, t. j. ktoré konkrétne dôkazy zopakoval. Týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

20. Nakoľko odvolací súd presne neoznačil listinné dôkazy, ktoré ide na pojednávaní zopakovať, pričom dané nevyplýva ani z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku, možno ho považovať v tejto časti

za nepreskúmateľný. V súlade s § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu odníma strane sporu možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jeho právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s § 420 písm. f/ CSP), pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

21. Skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ CSP je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Dovolací súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

22. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu postupovať tak, aby bolo možné zistiť, ktoré dôkazy sú určujúce pre prijatie jeho záverov a uvedené treba premietnuť aj do odôvodnenia rozhodnutia.

23. So zreteľom na dôvodne namietanú vadu zmätočnosti napadnutého rozhodnutia sa dovolací súd v súlade s jeho rozhodovacou praxou nezaoberal opodstatnenosťou ďalších dovolacích námietok.

24. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne znova o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.